

обособяване на В. Левски"³³, запазена в архива на Любомир Дойчев, най-ясно проличава влиянието на идеите на социалдемокрацията върху Никола Славчев. Макар че най-подробно разглежда мисията на Теофан Райнов в Европа и значението на тези контакти за българската емиграция, включително и за Васил Левски, той приема, че влияние за идейното израстване на Апостола имат и социалистическите идеи, възприети от Христо Ботев, от Сергей Нечаев. Личната идейна съпричастност на автора прозира най-вече в такива текстове, свързани с идеите на Левски за революцията и бъдещото устройство.

* * *

Никола Славчев успешно съчетава работата си като уредник на музея с дългогодишни проучвания не само за Апостола, за част от които вече стана дума, но и по други интересувачи го въпроси, свързани с родния му град и възрожденски дейци, родени в него.

Беглите щрихи към творческата биография на Никола Славчев несъмнено ще се нуждаят от прецизиране, доуточняване, разширяване. Привличането в бъдеще на нови и непознати досега източници, каквито със сигурност ще се открият, както в архивохранилища, така и в частни притежания, ще спомогнат да се проверят изказаните вече становища, да се разшири установеното вече за творчеството и дейността на Никола Славчев – на този ентузиазизиран изследовател на историята на Карловския край и най-вече изследовател на живота на Апостола като първи уредник на неговия музей в родния му град.

33 ЦДА – София, ф. 360 к, оп. 1, а.е. 499, л. 36-40.

ЛИТЕРАТУРА:

Генчев, 1987: Н. Генчев. *Васил Левски*. С., 1987, с. 178–189.

Славчев, 1937: Н. Славчев. *Знамето на българската революция*. - В: *Възпоменателна книга Васил Левски 1837-1873-1937*. Наредили Христо Борина и Вичо Иванов., Пловдив, 1937, с. 33-41.

Страшимиров, 1929: Д. Страшимиров. *Васил Левски. Живот, дела, извори*. Т. I, С., 1929.

Тодорова, 2009: М. Тодорова. *Живият архив на Васил Левски и създаването на един национален герой*. С., 2009, с. 212–234.